

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
6^η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ-
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ- ΗΠΕΙΡΟΥ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΓΡ. ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
Πληροφορίες: Χρήστος Στεφ. Αρχοντής
ΚΑΛΑΜΑΤΑ - Τ.Κ. 24100
Τηλ. 2721363190 - 122, 2721363000 (τηλ. Κέντρο) ,
2721087778 – Email:archontch@gmail.com
ns@nosokomeiokalamatas.g

ΟΡΘΗ ΕΠΙΣΤΑΣΗ 18/03/2026

Καλαμάτα, 17/03/2026

Αρ. Πρωτ.: 8058

Α. Π. Αποστολέα: 8058

Ημ/νία Αποστολής: 17/03/2026

Καλαμάτα 13/03/2026

Αριθμ. Πρωτ.

Βαθμ. Ασφ.

Βαθμ. Προτερ.

Προς τον Διοικητή του Γενικού Νοσοκομείου Μεσσηνίας

Επί του τεθέντος 3ου ερωτήματος που διαλαμβάνεται στην από 26.2.2026 ερώτηση του βουλευτή Μεσσηνίας κ. Χαρίτση Αλέξη, εάν είναι σύνομη και συμβατή με την κείμενη νομοθεσία η επιβολή υπερεφημέρευσης με «εντέλλεσθε» η απάντηση φυσικά είναι αρνητική αλλά δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση για την Ο.Μ. Καλαμάτας.

Διότι: α) Ήδη με τον Ν.3868/2010 άρθρο 4 παρ.1 η οποία τροποποίησε το άρθρο 45 παρ. 11 του Ν.3205/2003), γίνεται λόγος για αποζημίωση εφημεριών ανά βαθμίδα και ζώνη.

Η παραπάνω τροποποίηση δεν εξειδικεύει βέβαια τα επαρχιακά νοσοκομεία που εφημερεύουν ολόκληρο το 24ωρο παρά την περί αντιθέτου εισήγηση του Υπουργείου Υγείας κατά την ψήφιση του νόμου που αναφέρει ότι πρέπει να υφίσταται ένα ασφαλές και σταθερό σύστημα εφημεριών, που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του Νοσοκομείου. Τούτο διότι οι χορηγούμενες εφημερίες αρκούν να καλύψουν χρονικό διάστημα μικρότερο των 30 ημερών λόγω της σημαντικής έλλειψης ιατρικού προσωπικού.

Έτσι, οι διοικήσεις των νοσοκομείων προσαρμόζουν των αριθμό και το είδος των εφημεριών, με κριτήριο τις πραγματικές ανάγκες περίθαλψης των πολιτών σε συνδυασμό με λογιστικά κριτήρια που θέτει η εκάστοτε οικονομική πολιτική και οι Υπουργικές αποφάσεις οι οποίες εφαρμόζονται από τα Νοσοκομεία κατά τη κατάρτιση και έγκριση των μηνιαίων προγραμμάτων εφημεριών (ενεργών, μικτών και ετοιμότητας). Όλες αυτές οι αποφάσεις έχουν γνώμονα την «επιτακτική ανάγκη εύρυθμης λειτουργίας σε 24ωρη βάση των Νοσηλευτικών ιδρυμάτων», όπως προέβλεπε ο αρχικός νόμος Ν.3205/2003 στο άρθρο 45 που τροποποιήθηκε.

Επειδή όμως προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι πρωτίστως η υγεία των ασθενών, οι διοικήσεις των νοσοκομείων εγκρίνουν προγράμματα εφημεριών έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η σταθερότητα στις εφημερίες και δύνανται να μετατρέπουν τον τύπο των εφημεριών.

Οι κανόνες δικαίου εν προκειμένω είναι:

α) το πλαφόν (οροφή) του ποσού της αποζημίωσης που πρέπει να καταβληθεί στους ιατρούς που εκτέλεσαν εφημερίες σε νοσοκομείο ή Κ.Υ. και όχι το είδος των εφημεριών αφού οι διατάξεις που καθορίζουν το είδος των εφημεριών δεν εθίγησαν με τον ανωτέρω νόμο,

β) ο χρόνος εργασίας των ιατρών κλάδου Ε.Σ.Υ που καθορίζεται, πλέον, από το ν. 4498/2017, με τον οποίο κατέστη εσωτερικό δίκαιο η Οδηγία 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ο συνολικός εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας - πρωινό ωράριο 7 ωρών Δευτέρα έως Παρασκευή συν εφημερίες - είναι 48 ώρες, με περίοδο αναφοράς (μέσος όρος) του τέσσερις μήνες, με μέγιστο χρόνος εβδομαδιαίας απασχόλησης το όριο των εξήντα ωρών που δίδεται με ειδική συναίνεση του ιατρού κατ άρθρο 3 ως άνω νόμου).

γ) Η εισήγηση που γίνεται κατ άρθρο 9 παρ. 3 του νόμου (3329/2005) από το Επιστημονικό Συμβούλιο για την κατάρτιση των προγραμμάτων των εφημεριών και η τελική έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση του Διοικητή (στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα που δεν υπάρχει αναπληρωτής διοικητής όπως εν προκειμένω στο ΓΝ Μεσσηνίας) εφόσον το ΔΣ είναι αρμόδιο ως προελέγχθη για την έγκριση της αποζημίωσης των εφημεριών του προηγούμενου μηνός που έχουν εκτελεστεί και συναφώς των εφημεριών που έχουν προγραμματιστεί να εκτελεστούν στο πλαίσιο κάλυψης των αναγκών της Νοσηλευτικής μονάδας.

δ) Η υποχρεωτική συμμετοχή των ιατρών στις εφημερίες όπως αυτό καθορίζεται από το άρθρο 4 του ν. 4498/2017 κατά το οποίο «παρ. 1 Η συμμετοχή όλων των ιατρών και οδοντιάτρων στο πρόγραμμα εφημεριών είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα από βαθμό ή βαθμίδα, και μπορεί να λάβει τη μορφή της ενεργής εφημερίας, της εφημερίας ετοιμότητας και της μικτής εφημερίας, λογίζεται δε ως απασχόληση πέραν του υποχρεωτικού ωραρίου και αμείβεται. Ομοίως, επιτρέπεται η συμμετοχή στο πρόγραμμα εφημεριών των φαρμακοποιών, χημικών, βιοχημικών, κλινικών χημικών, βιολόγων, φυσικών νοσοκομείων - ακτινοφυσικών, ψυχολόγων που υπηρετούν στο Ε.Σ.Υ., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες.

2. Οι ειδικευόμενοι ιατροί διενεργούν μόνον ενεργές εφημερίες.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζεται και εξειδικεύεται ο αριθμός των ιατρών και των λοιπών επαγγελματιών, που συμμετέχουν στις εφημερίες, καθώς και η κατανομή των εφημεριών, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε υγειονομικής περιφέρειας, νοσοκομείου ή μονάδας Π.Φ.Υ.

4. Όλα τα τμήματα ή κλινικές των νοσοκομείων εφημερεύουν καθημερινά και καταρτίζουν μηνιαία προγράμματα εφημερίας.

Παρατηρούμε εν προκειμένω ότι για τις ανάγκες εύρυθμης λειτουργίας των νοσοκομείων και των φορέων Π.Φ.Υ. των Υ.ΠΕ. όλης της χώρας σχετικά με την οργάνωση του χρόνου εργασίας των ιατρών και κατάρτισης του προγράμματος εφημεριών, με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, συστηματοποιούνται και εξειδικεύονται οι εφημερίες κατά υγειονομικές περιφέρειες, τμήματα ή κλινικές, εργαστήρια, Τ.Ε.Π., μονάδες και κατά ειδικότητες και καθορίζεται ο αριθμός, ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας των εφημεριών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

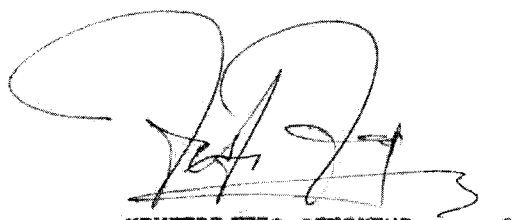
Οι εφημερίες ως βασική λειτουργία των μονάδων υγείας και ιδιαίτερα του Δημοσίου Τομέα καλούνται να καλύψουν εκτός από τις ανάγκες των νοσηλευομένων και τις επείγουσες ανάγκες του συνόλου του πληθυσμού, οπότε ο τρόπος που κάθε νοσηλευτική μονάδα υγείας καλύπτει αυτή τη βασική λειτουργία, συνεπώς και το πρόγραμμα εφημερίας των γιατρών, εξαρτάται από το χαρακτήρα της (Αθμια, Βθμια, Γθμια) και το σκοπό που έχει αυτή η μονάδα στον Δημόσιο Τομέα Υγείας.

Συνεπώς, με βάση τα ανωτέρω εκτιθέμενα, αφενός προβλέπεται η δυνατότητα στις διοικήσεις των νοσοκομείων ορισμού «μικτών και ενεργών» εφημεριών καθώς και «ετοιμότητας» χωρίς ο προσδιορισμός ή περιορισμός αυτών να συνιστά τη νομοτυπική μορφή ποινικών και πειθαρχικών αδικημάτων καθώς και αστικής ευθύνης των διοικήσεων των νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, αφετέρου δεν επιβάλλεται από τις διοικήσεις κάποια μορφή αναγκαστικής εργασίας όταν καταρτίζεται το πρόγραμμα εφημεριών με βάση την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας ως κοινωνικού αγαθού ούτε επιβάλλεται από την διοίκηση - εν προκειμένω του ΓΝ Μεσσηνίας - η εφημέρευση με την μορφή «εντέλλεσθε» με την έννοια της ατομικής εντολής για εκτέλεση εφημέρευσης εκτός των πλαισίων του νόμου, παρότι ο ιατρός είναι δημόσιος λειτουργός και εντάσσεται στις κατηγορίες των δημοσίων υπαλλήλων όπου εφαρμόζεται το άρθρο 25 του ΥΚ κατά το οποίο ο ιατρός ως υπάλληλος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των καθηκόντων του και τη νομιμότητα των υπηρεσιακών του ενεργειών χωρίς η εκτέλεση της υπηρεσίας του να προσκρούει στην διάταξη του άρθρου 22 του Συντάγματος αφού δεν πρόκειται για αναγκαστική εργασία αλλά για δημόσιο λειτούργημα.

Καλαμάτα 13.3.2026

Ο Νομικός Σύμβουλος

Χρήστος Στεφ. Αρχοντής

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΕΦ. ΑΡΧΟΝΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΒΑΣ. ΑΜΑΛΙΑΣ 2 - ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΤΗΛ. 27210 87778 - FAX: 27210 83502
ΑΦΜ: 032249819 ΔΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ